

Paraules de benvinguda al Claustre universitari a càrrec del Rector Nadal Batle

Em veig obligat a insistir arran dels mèrits del nou doctor de la nostra universitat i no sé com ho he de fer, perquè si hagués d'interferir en el discurs del seu padrí cometria un pecat, un pecat potser de redundància. Mirau, no es pot fer entrar més endins el clau a dins la fusta, no es pot perquè correm el risc que boti la cabota i boti el cap del martell, de manera que jo aniré per una altra banda perquè aquest home que avui hem fet doctor té la capacitat, ho he vist avui, de fer les coses més fàcils; ell m'ha fet fins i tot fàcil aquesta intervenció, ell ha posat damunt la taula una qüestió crec que cabdal, em sembla recordar —jo també estic nerviós en aquests moments d'aquest atorgament. Em sembla que ha recordat i ha parlat de carreteres, i ha parlat de carreteres i m'ha vengut a la memòria..., i he canviat tot el meu discurs perquè vull que això quedi clar: voldria que la presència aquí, per a aquesta universitat, d'aquesta cerimònia serveixi mínimament, encara que sigui en un gram, perquè quedin clares unes quantes coses, almenys del nostre punt de vista.

Som aquí, en un lloc diferent, perquè volem malavejar que, d'una vegada per totes, aquesta comunitat nostra reprengui la dignitat.

Mirau, aquesta dialèctica —i perdonau que interfereixi en un punt en què jo no estic autoritzat a fer-ho— Ciutadella/Maó, Menorca/Mallorca, i d'altres que no esmentam, no són més que les distintes cares del mateix políedre de mil cares irregular, no són més que l'expressió d'un estat centralista que ens ha volgut llevar allò que tenim de més aquí. I nosaltres hem de contribuir perquè això es desfaci. Nosaltres volem contribuir a fer que quedi clar que formam part de la mateixa comunitat, i per mi hi ha una absoluta equidistància de Palma a Maó, de Palma a Ciutadella, de Ciutadella a Eivissa: no hi ha distinció.

Han passat molts anys, parlàvem de carreteres, també, però quan el doctorand ha parlat de carreteres m'ha fet pensar en diputacions i ja no he pogut evitar, quan he pensat en diputacions, és a dir, aquell nacionalsindicalisme, en les seves coses anteriors i les següents: les diputacions, els ajuntaments amb aquella frase de «Municipio, Sindicato y Familia», no són més que les expressions d'un intent de dominació, de vegades, de la nostra comunitat, i aleshores, segurament, però, tenien molta raó, perquè aquelles diputacions es constituïren d'aquella forma tan absolutament desigual, permetien aquests desajusts territorials. Hem de malavejar que la constitució d'una unitat contribueixi a fer que tots ens sentim còmodes a dins la mateixa comunitat i ens sentim allò que som, germans. Des d'aquest punt de vista crec que la nostra presència aquí potser ha contribuït mínimament a aquest fet, i jo crec que el doctor Rubió estarà content i supòs que em permetrà que em prengui la llibertat de contestar-li d'aquesta manera. La nostra pàtria és aquesta pàtria tan petita formada per un parell d'illes escampades enmig de la Mediterrània, potser són enemics naturals, d'altres es pensen que no són aquests, ja ho veurem.

Mereix un tracte més especial, mereix un tracte més especial de tots nosaltres, ho hem de creure, que hem d'anar més endavant, això, i aquesta presència aquí, avui, no és més que el començament. Hem de tirar més endavant, tirarem més endavant i contribuirem tant com podrem, i segurament quan ocuparem més quotes d'autogovern, més possible serà que ens sentim tots còmodes. I serà possible, per exemple, si recuperam la competència en matèria d'Educació, «recuperam» no és una manera de parlar, és un eufemisme, no recuperam res, no l'hem tinguda mai. Si recuperam aquesta capacitat d'autoregular el nostre propi sistema de ciència i tecnologia, si tenim aquesta capacitat d'autogovernar-nos i dir com ens hem d'organitzar, potser ja no hi haurà carreteres desiguals.

Ens entendrem tots, potser, una mica millor o una mica pitjor, una mica millor si ens tornen els recursos que nosaltres produïm, una mica pitjor si se n'enduen més, però això seran, també, altres cares del mateix políedre. Però és clar, aquest home té una capacitat enorme de recordar com fer les coses fàcils: avui m'ha contat una anècdota molt curiosa i voldria acabar amb la seva anècdota, i això que ell m'ha suggerit una anècdota mitològica, per poder descriure el paper que vol fer la nostra universitat en aquesta comunitat nostra —paper que volem fer, no sé si el fem. Ell em contava que té el cap molt destacat i que a un carrer de Barcelona anava a una capelleria a comprar-se capells; el capeller tenia el cap molt petit, i quan entrava un senyor, agafava el capell del senyor, se l'assajava i per aquest assaig podia deduir la talla del capell. Hi anava un senyor, es posava el capell i deia: «el vuit», cridava un mosso que tenia a l'altell i li baixava el capell de la talla del vuit. Diu el doctor Rubió que quan ell hi va anar, el capeller es va entaferrar el seu capell i va proferir un vocable que comença amb ce i és en plural, per descriure la talla del seu capell. Això m'ha recordat una cosa de capells i un cap per descriure el paper que volem fer dins aquesta comunitat. Diuen que els déus Apol·lo i Pan varen posar unes missions per saber quin dels dos tenia més habilitats musicals, i en aquesta lluita entre dos varen fer intervenir un tercer en discòrdia innocent, que era Mides, i varen dir a Mides que després d'observar les seves capacitats musicals judicàs quin era el millor. Mides, en comptes d'esmunyir-se, va decidir que Pan era el millor i així ho va dir. Però Apol·lo per venjar-se va fer creure a Mides que li havia fet créixer unes orelles d'ase, i Mides es va empegueir moltíssim, no tenia les orelles, però s'ho creia, qualcú li ho havia fet creure, qualcú l'havia pres per beneït, i Mides es va encasquetar un barret que li impedia que els altres veiessin aquelles preteses orelles. Estava molt empegueït, Mides. Però Mides ho va contar al seu barber i aquest barber li havia de destapar el capell cada vegada que li tallava els cabells o li arreglava la barba, i el barber era conscient de l'enganyifa; aquest terrible secret el barber no el podia suportar, i no el podia suportar perquè si el desvelava feia passar Mides per ase, quan el que volia Mides era fugir de la seva condició d'ase. I el barber, perquè no podia tenir la càrrega, el pes de guardar aquest secret, va fer un clot en terra, va dir el seu secret al clot i el va tapar. I varen néixer canyes damunt el clot i les canyes varen escampar arreu l'enganyifa d'Apol·lo a Mides i Mides va recobrar la seva dignitat.

La Universitat de les Illes Balears vol fer un paper, un paper molt simple, i bastaria fer de barber i dir a un clot aquesta veritat que el nostre poble ha perdut personalitat, que no té quotes d'autogovern i que volem recuperar dignitat, riquesa i més felicitat per als seus ciutadans.

Entretant contribuïm amb un gra petitíssim des d'aquí, que és el mateix que allà, i vendrem les vegades que calgui i fins i tot potser algun dia ens hi establirem, físicament de forma revertida, en forma de recerca cultural, territorial, igualment per la nostra comunitat.

Entretant, doctor Rubió, jo us voldré demanar una cosa: que permeteu que continuem fent actes d'aquests, i sé que durant molts d'anys tindrem l'honor i la gaubança de fer-los a la vostra illa. Benvingut.